
15027
III

Sejm czteroletni

Mowy ustawy i pisma

zawarte w T. II. 1790–1791.

r. 1790.

1.) Albertrandi J. X. Uwagi nad wolnością drukowania 1. s. d.
2.) Chomiński Jan 2. 21/X.
3.) Co na tym Sejmie koniecznie ustanowić potrzeba 3. s. d.
4.) Dekiert Jan.: List do Małachowskiego, marszałka 4. 3/X
5.) Glave Karol.: Projekt banku narodowego 5. 8/XII.
6.) Kaspary Jan: 6. 7/II,
7.) Kościałkowski Tadeusz 7. 16/VIII.
8.) Krasiński Adam 8. 17/IX.
9.) Leszczyński 9. 10/VI. 1790.
10.) Lipinski Józef 10. 17/XI.
11.) Małachowski Stan. 11. 20/X. 12. 24/IX. 13. 16/XI.
12.) Moszyński Franc. 14. s. d.
13.) Ostrzeżenie o fałszywem doniesieniu pod hasłem włościan starostwa Wielońskiego. 15. 23/III.
14.) Piniński Wojciech: Projekt względem starostw. 16. s.
15.) Plenipotenci miast polskich. 17. s. d.
16.) Projekt o miejscu dla sejmów 18. s. d.
17.) " : Urządzenie fabryk 19. s. d.
18.) Prośba miasta Lublina 20. s. d.
19.) Prośba od officyalistów Skarbu koron. 21. s. d.
20.) " miast koron. i W. Ks. Lit. 22. s. d.
21.) Rozrządzenie zsypki zbożowej w Koronie i W. Ks. L. 23. s. d.
22.) Rzewuski Seweryn: Protestacya przeciw Sukc. Tronu. 24. 25/IX.
23.) Rzewuski Józef: Manifest przeciw Sukc. Tronu 25. 11/X.
24.) Skałański Francisz. Skarga. 26. 25/XI.
25.) Sokołowski Serafin 27. 10/VI.
26.) Sołtyk Stanisław: 28. 31/X.

27.) Stadnicki Franc. 29. 22/X.
28.) Stanisław August 30. 14/IX. 30a 15/III.
29.) Suplika miasta Kowala 31. 30/V.
30.) Świętosławski Wojciech 32. 15/VII.; 33 10/VIII.
31.) Taszycki Gabryel 34. 16/XI.
32.) Trzciński: Projekt względem starostw 35. s. d.
33.) Uniwersał Skonf. Stanów 36. s. d.
34.) Użalenie na wojewodę Żabę. 37. s. d.
35.) Zalecenie kommissyi Skarbu Koron. 38. 25/XII.

R. 1791

36.) Breza Stanisł. 39. 4/I.
37.) Chołoniewski Ksawery: Reforma żydów 40. s. d.
38.) Czacki Michał 41. 7/XI.
39.) Czarnołozki Adam 42. 27/X.
40.) Głos obywatela do Stanów 43. s. d.
41.) Gorzeński August 44. 14/II.; 45. 17/V.
42.) Heyking Henryk K. 46. 12/II.
43.) Karp M. F. 47. 24/I.
44.) Ledochowski Ant. 48. 14/II.
45.) Leżeński Marcin 49. 14/IV.
46.) Małachowski Stan. Uniwersał 50. 7/V.
47.) Matuszewicz Tad. 51. 5/V.
48.) Męciszewski Kasper 52. 12/VIII.
49.) Poniatowski Michał 53. 28/X. 54. 5/XII. 55. 5/XII [odm. ed.]
50.) Prawo pod tyt: Miasta nasze krol. wolne 56. 18/IV.
51.) Rozgraniczenie dóbr w Provinc. koron. 57. 5/XII.
52.) Skorkowski Albin. Kazim. 58. 9/V.
53.) Sołtyk Stanisław 59. 27/X.
54.) Urządzenie wieczyste królewszczyzn. 60. s. d.
" " " 61. 19/XII.
55.) Trębicki Ant: Projekt: Miasta nasze krol. 62 s. d.
" " " " " " 63. s. d.

56.) Trębicki Ant: Projekt Miasta nasze Krol. 64. s.d. [odm. ed.]
57.) Uwiadomienie o corocznem deficit skarbu koron. 65. 28/X.
58.) Woycicki Jan 66. 6/VIII.
59.) Wolff de Ludinghau Jerzy 67. 17/II.
60.) Zajączek 68. 1/II.
61.) Załuski 69. s.d.
62.) Zasady do projektu o miastach 70. 14/IV.
63.) Zboiński Jan. 71. 6/IV.; 72. 14/IV.

GŁOS

JASNIE WIELMOZNEGO JMCI PANA

ZAŁUSKIEGO

KASZTELANA BUSKIEGO,

KOMMISSARZA SKARBU KORONNEGO,

Usprawiedliwiaiący też Kommissyą na Seymie Roku 1791.

MIANY.

****

NAYIASNIEYSZY KROLU PANIE MOY MIŁŁ:

Prześwietne Skonfederowane Rzpltey Stany!

Chlubnym iest pewnie zaszczytem dla Osob Urzęduiących w każdey Magistraturze, poświęcać się ku usłudze Publiczney, ztą chęcią dobrze czynienia, która odpowiadać powinna zaufaniu powołuiącego Narodu: Chlubnieyszym iednak nie równie szczyciła się Kommissya Rzpltey Skarbu Koronnego widokiem, gdy wciągu kilkoletniego cnotliwie obowiązkow pracowitych pełniewania, nie miała innego przed sobą celu, iak wierność Maiestatowi dobro Kraiowe, i posłuszeństwo Prawu po przysiężoną wiarą zaręczone.

Aliści niepomyślnym z darzeniem zawiedzione Jey nadzieie zostały, gdy iuż samo posłuszeństwo Prawu za zdrożność i grzech iest iey poczytane.

Zna Kommissya Skarbu Koronnego, że iak było iey Powinnością pełnić święcie obowiązki na nią włożone, tak w nayemnieyszym cieniu winy (lubo dla nieskażonych Obywateli przykrym)

krym) iednak wdość czynieniu woli Prawa, należy iey przed Nayiaś: Skonfed: Stanami uſprawiedliwiać ſię; śpieſzy więc z takowym uſprawiedliwieniem, na zarzut uczyniony o kupno Pałacu dla mięſzkania Poſłow Roſſyiſkich: z proźbą do Stanow Skonfed: naygłębſzą, byście łaſkawie dozwolili przełożyć niewinność Kommiſſyi Skar: Koron: i cierpliwie wyſłuchać winionych obrony raczyli.

Poznały Przeświet: Rzpltey Skonfed: Stany. przekonał ſię cały Narod, że Rada Nieuſtaiąca od czaſu uſtanowienia oneyże, a mocniey i ſilniey od Roku 76. była główną ſprężyną obrot całey machinie Rządu Kraiowego daiącą: Prawo bowiem 76. Roku dało moc Radzie Nieuſtaiącey tłomaczenia Praw i exekucyą onychże, nakazało oraz wyraźnie, aby iey wſzelkich Rezolucyi iako naywyżſzey Magiſtratury wſzyſtkie niżſze ſłuchały pod rygorem w Prawie wyrażonym rekwizycyow, napominania, i nawet Suſpenſionis w przypadku przeciwieńſtwa. (A)

(A) Prawo Roku 1776. pod tytułem: = Obiaśnienie uſtanowienia Rady Nieuſtaiącey przy Boku Naſzym.

Gdy na Seymie przeſzłym pod związkiem Stanów zgromadzonych odprawionym, podobało ſię tymże Stanom za przyłożeniem ſię Dworów Saſiedzkich, ażeby odtąd przy Boku Naſzym Królewſkim Rada Nieuſtaiąca była, któraby z nami exekucyi Praw, ſpokoyności tak wewnętrzney, iako i zewnętrzney pilnie przeſtrzegała, i uciekaiącym ſię do ſiebie przez Memoryały Obywatelom, Rezolucye wydawała, a nieſłuchaiących onychże napominała, iako to obſzerniey w uſtawie teyże Rady, Gwarancyą Dworów wſpomnionych opatrzoney, i umocnioney ieſt wyrażone; w przeciągu zaś czasu od przeſzłego do dziſieyſzego Seymu, dopełniaiąc włożone na Nas i Radę przy Boku Naſzym obowiązki, doświadczyliśmy z niemałym Powagi Rządowey poniżeniem: że dla nieograniczoney wolności każdego tłomaczenia ſobie, i nadciągania do ſwoiey myśli Prawa, Rezolucye napominalne i rekwizycyonalne Liſty Naſze, lubo na fundamancie iego, i z okoliczności wypadłe, nietylko bezſkutecznemi zoſtawały, lecz w zgorſzenie, a przez to Obywatelów po Prowincyach niechęć do teyże Rady kſztałtnie wprowadzały; więc żeby na przyſzły czas nic podobnego trafić ſię nie mogło, i ta Naywyżſza, po Seymuiącey z Nami Rzpltey Magiſtratura, na czele ſwoim Maieſtat Królewſki zawſze maiąca, czczą, i bezſkuteczną w czynnościach ſwoich niezoſtawała, owſzem między Seymem a Seymem, porządek w Pańſtwach Rzpltey, ſpokoyność wewnętrzną, i zewnętrzną exekucyą Praw utrzymywała, i do dobra powſzechnego zmierzaiące Proiekta, między Seymem a Seymem gotowała, a tak o dobru powſzechnym zaradzała; władzę i moc tey to Rady przy Boku Naſzym, za przychyleniem ſię Dworów Saſiedzkich, i zgodą na to Skonfederowanych z Nami Seymuiących

Stanów

Stanów Rzpltey, między Seymem a Seymem, deklaruiemy; chcąc po teyże Radzie, ażeby wraz z Nami, niewdaiąc się w żadnym przypadku w Prawodaſtwo, ani w moc Sądową, pilnowała exekucyi Prawa, któremu ieżeliby którakolwiek Juryzdykcya, lub ktożkolwiek nieposłuszeństwo czynić, albo pretextem oboiętności Prawa tłomaczyć ie ważył się, Rada Naſza Nieuſtaiąca, zwierzchną nad innemi Juryzdykcyami będąc, takowych tłomaczeń niedozwolić, one rezolwować, & *vim Ligis executivam* maiąca, do ſkutku Prawa przywodzić moc ma, i powinna będzie. A wſzyſtkie Miniſterya, Juryzdykcye, i wſzelkiey kondycyi Obywatele Rzpltey, Rezolucyi, Liſtow napominalnych i rekwizycyonalnych od niey wypadłych, iak nayzupełniey ſłuchać powinni; a to po Liſtach rekwizycyonalnym i upominalnym, gdyby kto trwał w nieposłuszeństwie, *ſub pœna ſuſpenſionis ab officio*, którey iednak karze Sędziowie żadni *ex judicato* podlegać niemaią, *reſpectivè* zaś ſentencyi w Sprawach i Dekretach w nich Sądowych, też Liſty upominalne wychodzić niepowinny będą, które też, i w czym ſą dozwolone, bez wiadomości iednak Nas Króla wychodzić niebędą. A w czymby iakiekolwiek Osoby przeſtępſtwo Prawa poſtrzegły, i uciśnienia ſiebie, lub kogożkolwiek przez Radę Nieuſtaiącą doświadczyły; na każdy naſtępuiący Seym o to wſzyſtko zaſkarżenie na Radę zanieść mogą, przez przełożenie na piśmie nam, i z nami Seymuiącey Rzpltey tego wſzyſtkiego, w czym Rada przy Boku Naſzym granice władzy, i mocy ſwoiey przeſtąpiła; które to zażalenia, tak o Rezolucye, Liſty napominalne i Rekwizycyonalne Rady Nieuſtaiącey, iako i o tłomaczenie Praw przez tęż Radę *inter materias pluralitati ad decidendum* na Seymach *ſubjectas* policzone być maią.

W tych obowiązkach względem Rady Nieuſtaiącey zoſtawała i Kommiſſya Skarb: Koron: i od Roku 76. liczne iey Rezolucye uſkuteczniaiąc nietylko na żadnym Seymie o onych dopełnianie winioną niebyło, i zakwitowania zawſze z wyſokiemi pochwałami zyſkiwała, lecz nawet i Seymu teraźnieyſzego Delagacya z pilnością Kommiſſyi Skarbu Koron: czyny roztrząſaiąca, uznawſzy dokładne i cnotliwe tey Magiſtratury Urzędowanie, o posłuszeństwo różnym innym Rady Nieuſtaiącey Rezolucyom oney nie oſkarża, a tak ſpodziewa ſię Kommiſſya, że i zarzut ninieyſzy do niey ſtoſowanym bydź niepowinien.

Z tey to Rady Nieuſtaiącey w Roku 87. dnia 23. Maia, odebrała Kommiſſya Skar: Koron: od Departamentu Skabowego zaproſzenie na konferencyą z okazyi Noty JP. Posła Roſſyiſkiego podaney, do Departamentu Intereſſow Cudzoziemſkich, względem wygodnieyſzego dla niego mieſzkania delegowała Kommiſſya z poſrzod ſiebie do takowey z Departamentem Skarbowym konferencyi, z zaleceniem przekładania i przez wſzyſtkie ſpoſoby odradzania kupna Pałacu: którzy Delegowani dnia 24. Maia na Seſſyą Departamentu Skarbowego przybywſzy, i tam cały Departament intereſſow Cudzoziemſkich zaſtawſzy, na wnieſienie kupna Pałacu dla mieſzkania Posłow Roſyiſkich przez

 obydwa

obydwa Departamenta uczynione przez wſzyſtkie uwagi Spraw czerpane dokładnemi przełożeniami kupno Pałacu zwracali.

Lecz te przełożenia bezſkuteczne zoſtały, albowiem po takowey konferencyi wypadła Rezolucya Rady Nieuſtaiącey pod dniem 29. Maia 87. Roku. (B)

(B) *Rezolucya Rady pod dniem 29. Maja 1787. Roku wyſzła.*

Gdy z powodu podaney Noty od JW. Hrabi de Stackelberg Poſła Pełnomocnego i Extraordynaryinego Nayiaś: Imperatorowey Jmci całey Roſſyi pod dniem 21. Maja R, bieżącego, względem odmiany Domu, w którym teraz dla ſzczupłości mieyſca niewygodnie mieſzka; Departamenta Intereſſow Cudzoziemſkich i Skarbowy, maiące zlecenie od Rady złożyć konferencyą z Kommiſſyą Skarbu Kor: końcem przedſięwzięcia ſkutecznych śrzodków, aby zamiaſt Koſztownego naymowania corocznie Domu, kupiony był na zawſze od niey Pałac dla Rzpltey na mieſzkanie Poſłow Roſſyiſkich, ſtoſownie do Prawa 1768. R. przełożyły Nam Królowi z Radą przy Boku Naſzym Nieuſtaiącą uczynione oświadczenie Kommiſſyi Skarbowey przez Delegowanych na odprawioney rzeczoney konferencyi: że taż Kommiſſya w materyą kupna Pałacu dla Poſłow Roſſyiſkich wdać ſię nie może, poki Rezolucya Rady dana nie będzie rozwięzuiąca tę wątpliwość: iak ſię maią rozumieć dwoiſte Prawa w tey mierze zapadłe na Seymie R. 1768. iedne pod tytułem: = *Wieczyſtość Palacu dla Rzpltey na mieſzkanie dla Poſłów Roſſyiſkich* = nakazuiące Kommiſſyi Skarbu Kor: kupienie Pałacu dla Poſłow Roſſyiſkich za Summę nieprzenoſzącą Trzydzieſtu Tyſięcy Czer: Złł: Drugie zaś na tymże ſamym Seymie pod tytułem: = *Naięcie Palacu dla Poſłow Roſſyiſkich* = zalecaiące teyże Kommiſſyi naymowanie dla rzeczonych Poſłów mieſzkania za 25,125. Złł: co Rok? a ſzczegulniey Prawo poźnieſze Seymu 1776. R. pod Tyt: = *Wydatki Koronne* = w Tabelli expenſy umieſzczaiące Pałac Poſła Roſſyiſkiego z expenſy extraordynaryiney, iak ſię tłomaczyć powinno? Przeto My Król za zdaniem Rady przy Boku Naſzym Nieuſt: deklaruiemy: że Prawo 1768. R. Vol: VII. fol: 674. pod Tyt: = *Wieczyſtość Palacu dla Rzpltey na mieſzkanie dla Poſłów Roſſyiſkich* = będące w ſłowach: „Ponieważ naymy Pałacow w Mieście Rezydencyi Naſzey Warſzawie coraz w górę idą, a Poſłom Dworu Roſſyiſkiego przez wzaiemność, którey naſi Poſłowie w Roſſyi doświadczaią, dawanie Pałacu ieſt przyzwoite; więc ochraniaiąc koſztu Rzpltey na rzeczone naymy Pałacu. Kommiſſyi Skarbowey zlecamy: żeby Pałac, który dziſieyſzy JW, Poſeł tegoż Dworu Roſſyiſkiego za wygodny dla ſiebie i naſtępców ſwoich upatrzy, *hæreditate* dla Rzpltey nabyła, *non excedendo* iednak na to kupno Summy Trzydzieſtu Tyſięcy Czer: Złł: i żeby tak na reparacyą, iako też konſerwacyą tego Pałacu potrzebny koſzt łożyła, i baczność na to miała, nakazuiemy." W wyrazach ſwoich ieſt iaſne, i żadney wątpliwości niepodlegaiące, ani przez wzmiankowane drugie Prawo R. 1768, mówiące: tylko o na-

ięciu

ięciu Domu dla Posłów Rossyiskich do czasu, niżeli kupno Pałacu nastąpi, a zatym ani przez Tabellę Expensy Seymu 1776. R. w którey wytknięty iest fundusz Expensy extraordynaryiney na Pałac Posłow Rossyiskich, iako ściągaiący się iedynie do takowego naymu czasowego, bynaymniey nie iest zniesione; z tego więc powodu zalecamy Kommissyi Skarbu Kor: kupienie Pałacu dla Rzpltey na mieszkanie Posłow Rossyiskich, który sobie JW. Poseł teraźnieyszy za wygodny dla siebie i Następców swoich upatrzy, a to za Summę, któraby Trzydziestu Tysięcy Czer: Złł: nieprzenosiła, oraz, aby warunki wspomnionym Prawem 1768. R, ostrzeżone względem reparacyi i utrzymywania tego Pałacu, dopełniła. — Rezolucyą tę za zdaniem Rady przy Boku Naszym Nieustaiącey Ręką Naszą podpisaną, Pieczęcią teyże Rady stwierdzić rozkazalimy.

Po odebraniu takowey Rezolucyi Rady Kommissya na dniu 4. Czerwca decydowała niemoc sprzeciwić się Rezolucyi Rady: szczegulnie tylko względem Funduszu, z którego kupić Pałac wszczęta była Kwestya, większość determinowała z Funduszow ogulnych, dwie zaś Osoby JW. Kossowski P. N. Kor: i JW. Czacki Starosta Nowogrodzki byli zdania aby z Funduszu na Expensa Extraordynaryine wyznaczonego. (C)

(C) *Rozpis JW. Kosowskiego, P. N. Koronnego o kupno Pałacu.*

Stosuiąc się do Rady Nieustaiącey zdanie moie oświadczam, ponieważ podobało się Prześwietney Radzie, rozwiązać dwoiste Prawo zapadłe na Seymie Roku 1768. iedno pod tytułem wieczystość Pałacu = drugie pod tytułem = naięcie Pałacu = i przychylić się bardziey do exekucyi Prawa tego, aby Pałac dla Posłow Rossyiskich był kupiony przez Skarb Koronny: chociaż JW. Poseł w Nocie podaney do Departamentu spraw Cudzoziemskich kupna tego nieżądał iest rzeczą niewątpliwą, a wspartą Konstytucyą Roku 1776. która przepisuiąc regułę dla Skarbu Koronnego sprawowania się w expensach i wydatkach Publicznych ustanowiła, i przepisała tymże Prawem, aby podług podpisanych Tabell na tymże Seymie Skarb Koronny wszelkie wydatki czynił, iako się każdy do czytać może w Konstytucyi, folio 57. titulo Regulament dla Skarbu Oboyga Narodow, folio 48. titulo: wydatki Koronne w te słowa = a tak udeteminowawszy przez teraźnieyszą Tabellę pewną i nieuchroną expens &c. &c. &c.

Gdy więc w Tabelli Roku 1776. wyraźnie Rzplita na Seymie zważaiąc szczupłość dochodow swoich ściśle wchodziła w rozpoznanie percept, i expensa moderowała, iednym umnieyszaiąc, drugim kassuiąc, przyznane dawnemi Prawami Pensye i nadgrody przezornie przepisała, wiele komu i z iakiego funduszu ma bydź płacono, znayduie w teyże Tabelli, iż Pałacu dla Posła Rossyiskiego bądź kupna, bądź naięcia expens nie może się regulować iak tylko do funduszu extraordynaryinego. *Insuper* Prawo ostatniego Seymu Roku 1786.

B. pod

pod tytulem = Zakwitowanie Kommiſſyi Skarbu Koronnego = przyſzłe, a może wątpliwe ſuperaty zadyſponowało. Aby były ſzczególnie obrócone na Woyſko na funduſz na graiących na Adminiſtracyą Loteryi z tychże ſuperat przychodzących zabeſpieczyć kazało. W tym ſpoſobie widząc Stan Kaſſy możność Skarbu, wyrazy Prawa dopełniaiąc tož Prawo, i chcąc wykonać czyli uſkutecznić rezolucyą rady, ieſt moią myślą. *1mo.* Aby Prześwietna Rada Nieuſtaiąca chciała ſię zapytać, który Pałac JW. Poſeł Pełnomocny życzy ſobie, aby był kupiony. *2do.* Uważać należy przy zawarciu kontraktu o kupno, beſpieczeńſtwo dla Skarbu kupuiącego, od przedaiącego. *3tio.* Takowy Pałac kupić, któryby dla JW. Poſła. był wygodny, a dla Skarbu Koron: naymniey uciążliwy tak co do ſzacunku ſamego Pałacu, iako i reparacyi potrzebney po naſtąpionym kupnie wzmiankowanego Pałacu.

Rozpis JW. Czackiego, Staroſty Nowogrodzkiego, o kupno Pałacu.

Niżey podpiſany różniąc ſię zdaniem od Rezolucyi kupna Pałacu, dla JW. Poſła Roſſyiſkiego, z Generalnych Skarbu Koronnego percept, większością głoſow utworzoney przełożenie moie JWW, Kolegom czynione, a od nich nieprzyięte oddzielnie wynurzam. Niechcąc powtarzać na Prawach gruntowane, i pełne światłey rozwagi JW. Rocha Koſſowſkiego Podſkarbiego Nadwor: Koron: przyczyny, w rozpiſie powyżſzym wymienione, do onych, iakoteż w nim wyrażonego żądania ſtoſuią ſię, i od woływam ſię. Te tylko ieſzcze dodaie powody, które mnie oprócz (iuż wyrażonych) źniewoliły i przekonały do oſobnego myśli mych wyłożenia... Lubo Prześwietna Rada kupić zaleciła Pałac na mocy Prawa 1768. Roku a funduſzu na takowe kupno niewymieniło, Prawo zaś 1776. Roku wſzyſtkie określiło funduſze. i onych wyſzczególniło użycie, tak dalece, że one przemieniać, lub zamiar zwracać ieſt uchybieniem opiſow uſtawy = Titulo Wydatki Koronne = V. L. 8. p. 8go. Superaty częścią z oſzczędzonych wydatkow, częścią z przymnożonych przypadkow ſkładaiące ſię na pomnożenie Woyſka oznaczone ſą, przez Seymy 1778 i 1780. a nawet Koſtytucya zeſzłego Seymu opuściwſzy warunek w poprzedniczym Prawie umieſzczony na tęż Woyſko obracać kazała, a zwolnienia tych określeń rezolucya nawet Prześwietney Rady Nieuſtaiącey niezawiera. Nadto tę ſuperaty pewnieyſze były, kiedy oſzczędzane funduſze znaczną część tychże ſuperat ſkładały, iako obrachunki ciągłe od Seymu 1778. świadczą, teraz iuż niektóre urządzone inne znacznym wydatkiem oſłabione. Przychody Celne przez Prawo 1784. daleko z mnieyſzone przez uſtawę Seymu zeſzłego, w części Skarbowi W. X. Lit: wracać nakazane. Intrata Loteryi od pomyślnego lub przeciwnego loſu graiących zawiſła. Tabacznego przychodu ubytek lub pomnożenie, od zbiegu wielu okoliczności zależy: A zatym przy uiętym oſzczędzeniu wydatkow, rzecz niepewna, czyli obrachunek ubytku z przymnożeniem na końcu dopiero dwóch lat czynić ſię mogący wyſtarczy, których konieczność pomnożona liczba Woyſka wymaga; a każdey rządney Skarbowey Adminiſtracyi bydź powinien prawidłem, aby te tylko przyimować na ſiebie obowią-

obowiązki, których pewne uſkutecznienie naymnieyſzey wątpliwości niepodlega: tym więcey, że iuż na ten funduſz przypadkowy Rezolucyami J. K. Mci i Prześwietney Rady, pewna i nie odmienna liczba Woyſka uſtanowiona, na którey utrzymanie w iedney Racie półroczney 645,000. Złł: w drugiey nie wiele różnie wydaie Skarb Koronny; i oprócz tey Summy Prawo zeſzłego Seymu na funduſz gry Loteryi oddzielić kazało Summę, która iuż Rezolucyą Kommiſsyi pod dniem 26. Maia, Roku bieżącego do 216,000, Złł; z warunkiem oney nieumnieyſzania, ale owſzem przydania uſtanowioną została. A nadto Summa z powodu reparacyi kupić dla JW. Poſła Roſſyiſkiego zleconego Pałacu do tychczas niemogąca bydź wiadomą, bo okrachunku takowego nikt niemoże teraz ułożyć, wielość więc oney nie pewna.

Te więc wynurzywſzy powody, łączę zupełnie zdanie moie z wyrażonym JW. Podſkarbiego Nadwornego Koronnego, i to podpiſem Ręki moiey zatwierdzam. Dnia 4. Czerwca 1787. Roku.

Te dwa rozpiſy iawnie okazuią, że nie są o rzecz pryncypalną, to ieſt nie o nie kupienie Pałacu: ale o Funduſz z iakiego miał bydź zapłacony, i iaki Pałac miał bydź kupiony, różność zdań była. Bo iasno rozpiſy oba dowodzą że na inſzy Pałac mogłaby bydź iednoſtayna zgoda.

Lecz natychmiaſt okaże, że JW. Czacki nazaiutrz zaraz zmazał swóy rozpis, gdy bowiem piſał ſię aby o Pałac Brylowſki przez JP. Poſła Roſſyiſkiego Liſtem, żądany w targ Kommiſſya weſzła: oraz gdy na przykupno Staien, na meblowanie Pałacu oddzielnie decydowanych równie piſał ſię, iako i wſzyſcy Kommiſſarze oprócz JW. Koſſowſkiego P. N. Kor: na wſzyſtkie urządzenia do kupna i meblowania ściągaiące ſię pisali ſię, co celnieyſzemi Rezolucyami tu umieſzczonemi dowodzę.

Nayprzód dnia 5. Czerwca 87. Roku Kommiſſya Skarb: Kor: ſtoſuiąc ſię do Rezolucyi ſwey na dniu wczorayſzym zaſzłey, oraz do donieſienia liſtownego JP. Poſła Roſſyiſkiego, że ſobie życzy kupna Pałacu, w którym Xiąże Replin i Wołkońſki dawniey Poſłowie Roſſyiſcy ſtali, końcem uſkutecznienia rezolucyi Rady Nieuſtaiącey kupno Pałacu zlecaiącey, liſt do JJPP. Poſſeſſorow Pałacu tego przez Dekreta tamże umieſzczonych napiſała, aby z dowodami ſwemi przybydź do Kommiſſyi raczyli. Tudzież Notę do J. K. M. i Rady Nieuſt: podała, względem inſynuacyi do Kommiſſyi Skarb: Lit: aby taż Kommiſſya trzecią część Summ na kupno tegoż Pałacu dodała. Na co ſię piſali w Protokule Bywſzy Ponińſki, Załuſki, Czacki S. N. Okęcki, Gorſki, i Lanckorońſki.

Dnia 1. Sierpnia 87. Roku Kommiſſya Skar: Koron: o żądany Pałac z W. Sylweſtrowiczem Łow: Wileń tegoż Pałacu po nabyciu od Kredytorow Bywſzego Ponińſkiego Dziedzicem, weſzłą w umowę. okazało ſię iż ten Pałac przez niegdyś Bywſzego Ponińſkiego

ſkiego za Czer: Zł: 70,000. kupiony, którego Meble i wſzyſtkie ozdoby Kredytorowie za Proceſſami przez Tradycye zabrali, a po zabranych Meblach i ozdobach ſam Pałac prócz Placow i tylnych zabudowań, z mocy Dekretu Aſſeſſorſkiego Koron: Urzędownie przez Architektow w Summie Czer: Zł: 37,560. przez wzgląd wielości w Murach Pałacowych Kamienia cioſanego otaxowany zoſtał. Kommiſſya więc Summę Czer: Zł: 7560. od Taxy utargowawſzy, ugodziła Summę Czer: Zł: 30,000. i Tranzakcye kupna dla Rzpltey z W. Sylweſtrowiczem Plenipotentom Skarbowym zawrzeć zleciła, na co ſię piſali w Protokule Bywſzy Poniński, Załuſki, Okęcki, Lanckoroński, i Mikorſki, a że zarzut był tu w N. Stanach wnieſiony iako by Ewikcya kupna tego Pałacu nie była doſtateczna. (D)

(D) Obiaśnienie doſkonałey Ewikcyi kupionego Pałacu Bruhlowſki zwanego,

Konkurs na tym Pałacu z Dekretu Aſſeſſorſkiego ze wſzyſtkiemi uroczyſtościami odprawił ſię, i ten Konkurs Dekretem Aſſeſſorſkim ieſt potwierdzony. Na tym zaś Konkurſie Kredytorowie popiſywali ſię, Sąd ich Prawa likwidował, rozważał, rzetelne przyſądził, i Summy takowe przyſądzone na Pałacu ulokował, i Dziedzictwem podług Prawa Chełmińſkiego ten Pałac Urzędownie otaxowany, ulokowanym Kredytorom przyznał. Od tych zaś Kredytorów na Pałacu ulokowanych JP. Sylweſtrowicz Prawa z Ewikcyą i gotową Posſeſſyą ponabywał, a rezygnuiąc Skarbowi tenże JP. Sylweſtrowicz Pałac. gotową Ewikcyą zaręczył: ale nadto na ſwych Dobrach wſzelkich gdzieżkolwiek będących zabeſpieczył. Lecz, choćby żadney od JP. Sylweſtrowicza Ewikcyi niebyło, to iuż po Konkurſie Dekretem Aſſeſſorſkim zatwierdzonym, żaden dług tego Pałacu ciążyć nie może. JPan Sylweſtrowicz prócz maiątku w Prowincyi Litt: mianego, ma znaczne Summy na Czudnowſzczyźnie i Lubarze lokowane, oraz Domy ſwe w Warſzawie, które choć poźniey przedał, Ewikcya iednak do nich ściąga ſię.

Przyſtępuię do Decyzyi kupna Meblow, i Staien dnia 25. i 29. Sier. 87. Roku Kommiſſya Fabrykę Reperacyi Pałacu na mieſzkanie Poſłow Roſſyiſkich kupionego ſpoſobem i zwyczaiem iak inne Fabryki Rzpltey czynione mieć chcę: weryfikacyą Mebli tegoż Pałacu UU. Regentowi Kommiſſyi i Budowniczemu Rzpltey zaleca; oraz chcąc aby potrzebne umeblowanie Pałacu tego iak nayprzyzwoiciey uſkutecznione było, uproſiła z pośrzod ſiebie do zatrudnienia ſię w tey mierze Kupnem Meblow i Dozorem Fabryki JJWW. Małachowſkiego W. M. i Lanckorońſkiego, na co ſię piſali w Protokule, Bywſzy Poniński, Małachowſki, Czacki S. N. Okęcki, Gorſki, i Lanckoroński.

Dnia

1
3
8
17
28
25
37
40
41
47
53
59
60
63

